

קִבְּץ

תוֹךְ הַנִּחַל

דבורים נוראים ונפלאים, מעוררים מעירים ומחזקים, אשר מתוך
הנחל נובע מקור חכמה נובעים, להחיות נפש כל חי ומשם ישקון
העדרים, להתחזק בעבודת הבורא בכל דרגה שיהיו נמצאים

אשר נאמרו על ידי
מרן מוהרא"ש זי"ע

בשבת פרשת חקת תשמ"ח

ידבר נפלאות מענין התרפות שעוברות על האדם, ומן הרחמנות של הקדוש-ברוך-הוא,
ונחיצות שלשת הנקודות לחיי האדם. ומענין שכל העולם הוא כמו חלום, וצריך לילה
לחכם שיפתור לו החלום, ויגלה הדרך להנצל מיצר-הרע – יצירה לביש, ולהפך הכל אל
יצירה לטב, ויחזק מאד באמונה פשוטה בו יתברך.

יצא לאור

ערב שבת קדש לסדר חקת, ח' תמוז, תשפ"א

על-ידי חסידי ברסלב

עיר-הקדש, ירושלים, תובכ"א

לִיל שַׁבַּת קֹדֶשׁ פְּרֻשֶׁת חֻקַּת תַּשְׁמ"ח

מְאָמֵר

חֻרְפָּה שְׂבָרָה לְבִי

בְּלִיל שַׁבַּת, בְּסַעֲדָה רֵאשׁוֹנָה, דִּבֵּר מוֹהְרָא"ש ז"ל, דְּבוּרִים נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים מְאֹד מְאֹד, עַל פִּי דְבָרֵי רַבְנֵי ז"ל, בְּלִקוּטֵי מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לז; עֵינֵי שָׁם.

פֶּתַח וְאָמַר מוֹהְרָא"ש ז"ל, דְּוֹד הַמֶּלֶךְ אוֹמֵר בְּתֵהְלִים: "חֻרְפָּה שְׂבָרָה לְבִי", וְאוֹמֵר רַבְנֵי ז"ל, אֲשֶׁר הַחֲרָפוֹת וְהַבְּזִיוֹנוֹת שׁוֹבְרִים לְבוֹ שֶׁל אָדָם. כְּשֶׁעוֹבֵר עַל הָאָדָם מֵה שְׂעוֹבֵר וּמְבַזִּים אוֹתוֹ, אוֹ שֵׁישׁ לוֹ בְּזִיוֹנוֹת מְעַצְמוֹ, זֶה שׁוֹבֵר אֶת לְבוֹ וְאֵינוֹ יְכוּל לְהָרִים אֶת עַצְמוֹ, כִּי חוֹשֵׁב שֶׁהוּא אֵינוֹ שׁוֹהַ כְּלוֹם וְאֵינוֹ יְכוּל כְּבָר לְחַזֵּר אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְנִשְׁבֵּר מִזֶּה מְאֹד עַד שֶׁאֵינוֹ יוֹדֵעַ כִּלְלֵי מֵה לַעֲשׂוֹת, הֵן מִחֲמַת שְׂאֲחָרִים מְבַזִּים אוֹתוֹ מְאֹד, וְהֵן מִחֲמַת שֵׁישׁ לוֹ בְּזִיוֹנוֹת מְעַצְמוֹ, כִּי הוּא יוֹדֵעַ מִי הוּא, וּמֵה הוּא, וּמֵה עֲשָׂה, וְאֵיךְ שֶׁהוּא רְחוּק מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, וְזֶה שׁוֹבֵר אֶת לְבוֹ, וְהוּא אֵינוֹ יוֹדֵעַ מֵה לַעֲשׂוֹת, כִּי מִי שֵׁישׁ לוֹ חֲרָפוֹת וּבְזִיוֹנוֹת - לְבוֹ שְׂבוּר בְּקַרְבוֹ, וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ מֵה לַעֲשׂוֹת, וְהַתְּקוּן הוּא - שֵׁיִקְשֵׁר אֶת לְבוֹ לְנִקְדָּה הַשֵּׁיִכֵּת לְלְבוֹ בְּעַת הַזֹּאת, וְעַל-יְדֵי-זֶה מִתְּבַטֵּלֶת הַחֲרָפָה הַשׁוֹרָה עַל לְבוֹ.

וּמֵהוּ 'קֶשׁוּר הַלֵּב לְנִקְדָּה הַשֵּׁיִכֵּת לְלְבוֹ בְּעַת הַזֹּאת' ? - לְבַרַח אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְלִסְפֹּר לוֹ אֶת כָּל מֵה שְׂעוֹבֵר עַל הָאָדָם, וְכָל מֵה שֶׁהוּא רוֹצֵה וְצָרִיךְ, וּמִמְּלֵא יוֹכֵל לְבַטֵּל אֶת כָּל הַחֲרָפוֹת הַשׁוֹרוֹת עַל לְבוֹ. כִּי עֵקֶר הַחֲרָפָה שֶׁל הָאָדָם הוּא הַיֵּאוּשׁ שְׁלוֹ, שֶׁחוֹשֵׁב שֶׁהוּא אֵינוֹ יְכוּל לְחַזֵּר אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְחוֹשֵׁב שֶׁאֵף אֶחָד אֵינוֹ צָרִיךְ אוֹתוֹ וְכוּ', אֲשֶׁר זֶה לוֹ חֲרָפוֹת וּבְזִיוֹנוֹת, אֲבָל כְּאֲשֶׁר יִפִּיר בְּכֶף, שֶׁהוּא יִתְבַּרֵּךְ רוֹצֵה אוֹתוֹ, וְהוּא יְכוּל לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרֵּךְ, עַל-יְדֵי-זֶה יִכִּין, שְׂגָם

הוא חושב למעלה וכו', וממילא תתבטלנה כל התרפות השורות על לבו, והבן.

ועינינו רואות בני אדם שבורים שעובר עליהם מה שעובר וכו', ועקר הסבה של היאוש שלהם, וכל מה שעובר עליהם, הוא רק מפני שנכנס להם בראש שהוא יתברך לא צריך אותם, וחושבים שאין להם חברים וכו', ואף אחד אינו מתיחס אליהם, וממילא חושבים: "למה לנו חיים כאלו"?! עד שמגיעים למחשבות אבדניות, והכל מחמת שאין להם ישוב הדעת, פי אומרים שהוא יתברך אינו צריך אותם, ואנשים אינם צריכים אותם, וממילא 'או חברתא או מיתותא', ובחרים למות ואינם רוצים עוד לחיות כלל.

אבל אם האדם היה מקשר את עצמו לנקדה השיכת ללבו בעת הזאת, הינו שהיה מתבונן באמת מה קורה לו בחייו, היה רואה, שאין זה כך, כי הוא יתברך אב הרחמן, ומרחם עליו ודואג לו וכו', ואם היה רוצה שיהיה לו רע או לא היה צריך אותו - היה יכול לעשות עמו מה שהיה עושה ... אבל ברוך ה' יש לו כל מה שהוא צריך, ולא חסר לו שום דבר וכו', רק עקר הבחייה שלו שאינו מרגיש אותו יתברך, כנ"ל.

ואם האדם היה חושב היטב, היה רואה שהקדוש-ברוך-הוא כל-כך מרחם עליו, אפלו שהוא איך שהוא, שלא היה עולה בדעתו אפלו לחשב מחשבות של יאוש, כי יש כל-כך הרבה מחלות בזה העולם, אשר אנשים סובלים כל-כך הרבה וכו', וברוך ה' הוא בריא ושלם. כי באמת לפי מעשיו היה ראוי לבא עליו מה שהיה ראוי, אף הוא יתברך בכל אפן מרחם עליו, ונותן לו כחות, אשר אם נתבונן, נראה, שהאדם לוקח את הכחות שהוא יתברך נותן לו, ועושה עמם את החטאים הגרועים ביותר, ומי מחיה אותו בשעת החטא? ומי נותן לו כח בשעת החטא לעשות מה שעושה? הלא זה הוא יתברך בעצמו! אשר באמת מי שרואה זאת - בין ויראה בעיניו את הרחמנות של הקדוש-ברוך-הוא, והבן.

ודבר זה נזכר בספר הקדוש 'תמר-דבורה' מאת רבנו הרמ"ק זי"ע, אשר באמת הקדוש-ברוך-הוא היה יכול ליבש את ידיו ואת רגליו של החוטא בעת שהוא עושה את החטא, אף הוא יתברך מרחם עליו, כי יודע שעדין יכול

לְחַזֵּר בְּתַשׁוּבָה אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וּמִמִּילָא נֹתֵן לוֹ כַח, וְאִם אָדָם הֵיךָ מִתְבּוֹנֵן -
בְּזֶה לְבַד הֵיךָ יְכוּל לְחַזֵּר בְּתַשׁוּבָה.

[וְסִפֵּר מוֹהֲרָא ש"ז ל', שֶׁבְּחִירוֹתָיו לְמַד הִרְבֵּה אֶת סִפְרֵי הֶרֶם"ק, כִּי רָאָה
שֶׁרַבְּנוּ ז"ל אוֹמֵר, שֵׁישׁ חֲלוּק בֵּין קִבְּלַת הָאֵר"י לְקִבְּלַת הֶרֶם"ק, וְרָצָה לְדַעַת
מַה זֶה הֶרֶם"ק וּמָה כֶּתֵב וְכוּ' ? וְלֹא הָיוּ אִזּוֹ בְּנִמְצָא הַסִּפְרִים שֶׁל הֶרֶם"ק, אֶךְ
מוֹהֲרָא ש"ז ל' מֵרַב כְּסוּפָיו וְרִצּוֹנוֹתָיו לְלַמֵּד - מִצָּא סִפְרֵיהֶם גְּדוּלָה, שֶׁשָּׁם הָיוּ
כָּל הַסִּפְרִים, וְשָׂאֵל מֵהֶם אֶת כָּל סִפְרֵי הֶרֶם"ק, וְלַמַּד אֶת כָּלָם עוֹד בַּעַת
בְּחִירוֹתָיו].

וּכְשֶׁאָדָם מֵרַגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לְהִתְבּוֹנֵן עַל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה - בּוֹדָאֵי לֹא יִפּוּל
בְּיֹאשׁ, וּבּוֹדָאֵי, כְּסוּפּוֹ שֶׁל דְּבָר - יִחַזֵּר אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, בְּרֹאוֹתָיו אֶת רַחֲמֹנוֹתָיו
יִתְבַּרְךָ עָלָיו - בּוֹדָאֵי יִחַזֵּר אֵלָיו, כִּי בְרוּךְ ה' הוּא בְּרִיא וְיֵשׁ לוֹ יָדַיִם וְרִגְלַיִם,
אֶךְ עַל פִּי שֶׁעָשָׂה מָה שֶׁעָשָׂה וְכוּ'.

וְסִפֵּר, שֶׁהָיָה הַשְּׁבוּעַ בְּחִתְנָה, שֶׁהוּא בְּטוּחַ, שֶׁכָּל מִי שֶׁהָיָה שָׁם - נִמְחַלוּ לוֹ
כָּל עֲוֹנוֹתָיו, וְאִם הָיָה יוֹדֵעַ שֶׁכֶּף יִהְיֶה - הָיָה מְזַמֵּן אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו
תְּלַמִּידָיו לְשָׁם, כִּי אִם הִפְלָה, רַחֲמָנָא לִיִּצְלֵן, חוֹלָה בְּמַחְלָה מְאֹד קָשָׁה, עַד
שֶׁאֵינָה יוֹכֵלָה לְדַבֵּר, וְאֵינָה יוֹכֵלָה לְשַׁלֵּט עַל עֲצָמָה כָּלֵל, רַק יוֹשֶׁבֶת בְּכִסֵּא
וְכָל גּוֹפָה רוֹעֵד וּמִתְנוּעֵעַ וְכוּ', וְהִבִּיאוּ אוֹתָהּ לְאוּלָם, כְּדֵי שֶׁתִּהְיֶה בְּחִתְנַת
בִּתָּהּ, וְכֹאשֶׁר רָקֵד אָבִי הִפְלָה עִם בִּתּוֹ, רָאוּ אִיךָ שֶׁהִיא מִתְנוּעֵעַת כָּל-כֶּף חֲזָק
וְכוּ', עַד שֶׁכָּל מִי שֶׁהָיָה שָׁם - בָּכָה; אֲנָשִׁים נָשִׁים וְטָף, כִּי מִי שֶׁרָאָה אֶת
הַמְּרֹאֶה הַנּוֹרָא הַזֶּה - בּוֹדָאֵי הֵיךָ לוֹ הִרְהוֹר תְּשׁוּבָה אִמְתִּי, וּמִי שֵׁישׁ לוֹ הִרְהוֹר
תְּשׁוּבָה אִמְתִּי - הִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מוֹחֵל לוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו. וּכְשֶׁאָדָם
מִתְבּוֹנֵן בְּזֶה, וְרוֹאֵה, בְּרוּךְ ה' אֲנִי, אֶפְלוֹ שֶׁעָשִׂיתִי מָה שֶׁעָשִׂיתִי וְכוּ', בְּכָל אַפֵּן
אֵינִי בְּמַצַּב נוֹרָא כְּזֶה, וְאֲנִי יוֹכֵל לְלַכֵּת וּלְדַבֵּר וְכוּ', אִזּוֹ יִרְאֶה שֶׁאֵין שַׁחַר לְכָל
הַמַּחְשְׁבוֹת הָאֵלֶּה שֶׁהִסְמַ"ךְ-מ"ם מְכַנִּים בּוֹ, כִּי אֵלֶּה אֵינּוּ שׁוֹה, וְאֵינּוּ יוֹכֵל לְחַזֵּר
בְּתַשׁוּבָה, וְהוּא יִתְבַּרְךָ אֵינּוּ צְרִיךְ אוֹתוֹ, כִּי בּוֹדָאֵי הוּא יִתְבַּרְךָ הוּא אֵב הַרְחָמֵן,
וְאִזּוֹ בּוֹדָאֵי יִחַזֵּר אֵלָיו.

וְאָכֵן כֶּף הֵיךָ בִּשְׁעַת קִבְּלַת הַתּוֹרָה, שֶׁכְּתוּב שָׁם: "וַיַּחֲזַן שָׁם יִשְׂרָאֵל נֶגֶד הַהָר",
וְדָרְשׁוּ עַל זֶה חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים: 'כִּי אִישׁ אֶחָד בְּלֵב אֶחָד' - שֶׁלְכֵלֶם הֵיךָ לֵב

אחד, והיו מוכנים לקבל את התורה וכו', כי באמת בשעת קבלת התורה - נכנס גלוי אלקות כזה בכל אחד מישראל וכו', עד שהבין, שהוא בודאי יכול להתקרב אליו ותברך, ובודאי הוא שוה, כיון שכל אחד ואחד שמע את הקדוש-ברוך-הוא מדבר אליו ממש, אשר זו היא הסבה, שכל עשרת הדברות נאמרו בלשון יחיד דיקא - אנכי ה' אלקיך, ולא אלקיכם. וכן כל השאר שנאמרו דיקא בלשון יחיד, עד שכל אחד ואחד הרגיש שהוא יתברך מדבר אליו ממש, והוא ממש כמו בן יחיד אצלו יתברך, וממילא מה שיך אפלו לחשב שהוא אינו שוה לכלום, ואינו יכול לחזר אליו יתברך, הלא הוא יתברך בעצמו מדבר אליו, ורק אליו כי הכל הוא בלשון יחיד, וכן את החבר היה לאדם, כי ראה שהוא חשוב אצלו יתברך, ובודאי הוא יכול להשפיע לחבריו, ויכול לקבל מהם, כי כל אחד ואחד חשוב אצלו יתברך; אשרי לו ואשרי חלקו.

וזה מה שאומר רבנו ז"ל בתורה הזאת, שצריך שתהיינה לאדם שלש נקודות: נקדת הרב, נקדת החבר ונקדת עצמו; קדם כל נקדת הרב - כי צריך לקשר את עצמו אל הצדיק, וצריך לקבל ממנו את הנקדה, ואחר-כך נקדת החבר - כי צריך האדם שיהיו לו חברים טובים שיוכל לדבר עמם ביראת שמים. וכן נקדת עצמו - שצריך לדבר אליו יתברך שיחה בינו לבין קונו, ועל ידי שיש לאדם את שלשת הנקדות האלו בשלמות - בודאי יוכל להתקרב אליו יתברך. כי אם מרגיל את עצמו לדבר אליו יתברך - בודאי שיתבטלו ממנו כל הבזיונות והתרפות השורות על לבו, ביודעו שהוא יתברך נמצא עמו, ובודאי הוא עדין חשוב אצלו יתברך.

וכמו כן הוא לגבי נקדת החבר, שהאדם צריך לדבר עם חברו ביראת שמים, וידע, ששניהם יכולים לחזר אליו יתברך, ולא יפול ביאוש, ויאמר שאף אחד אינו צריך אותו, ואף אחד אינו שם לב אליו, ואינו רוצה אותו, ולמה לו חיים? כי כל זה בא מחמת יאוש. ואשרי מי שמכניס בעצמו את ההשגות האלו, ואז ידע שאין לו אף אחד רק אותו יתברך, וממילא לא יתבלבל מאף אחד, רק ידע שהוא בודאי יכול לחזר אליו יתברך, ובודאי יש לו תקוה; אשרי לו ואשרי חלקו.

והנה מפרש בפרשת השבוע הפגם של משה רבנו שהכה את הסלע ולא דבר אליו כאשר צוה ה', ויש כמה וכמה דברים שצריכים להסביר אותם בפרשה זו, ועל פי זה נוכל להבין עוד כמה וכמה דברים. כי באמת צריכים להבין, מה בדיוק היה הפגם של משה רבנו, שעליו היה צריך כל-כף להעניש, ועוד, למה אהרן הכהן נענש גם הוא על הכאת הסלע, ולא מצינו בתורה עצמה שום רמז לזה, כי כתוב שרק משה רבנו הכה.

ועלינו להבין, שהכל תלוי כפי שאדם זוכה לסגל לעצמו את שלשת הנקודות הללו, אשר רק כאשר רוכש אותן – זוכה לעבור את העולם בשלום ללא פגע, ואם אינו זוכה להן – אינו יכול לעבור את העולם בשלום, כל-כף מכרח לאדם שתהיינה לו דיקא את שלשת הנקודות בשלמות.

והנה חטא משה רבנו היה ענין של דחיקת השערה, כי הכה את הסלע ולא דבר אליו, כמו שאמר לו הקדוש-ברוך-הוא, ואם היה מדבר אליו – היה נעשה מזה קדוש ה', וכיון שדחק את השערה – לא זכה להכנס לארץ-ישראל, אשר כל עניינה הוא ארץ אפים.

והנה אצל אהרן הכהן מצינו, שאף שלא פגם בפגם הזה, היה בו שמץ מחטא העגל, והקדוש-ברוך-הוא הבטיח שהוא יפרע ממנו, והנה מצא בעל חוב, כביכול, לגבות את חובו, ואמר לאהרן שלא יכנס לארץ ישראל, והכל מפני כבודו, כדי שלא יבינו שהוא מחמת חטא העגל, כי בחטא העגל גם היה פגם גדול מאד של דחיקת השערה, כי אחרי ארבעים יום לא היו יכולים לחכות אפלו עוד שעה אחת, וכשכבר היה בין שש לשבע – מיד עשו את העגל, וזהו פגם גדול, כי לא היתה להם נקדת הרב בשלמות, ולא היו יכולים לחכות עד שמשה רבנו ירד מן ההר קצת זמן אחרי זה, וממילא קבל גם אהרן את ענשו. וכן אנו מוצאים אצל מרים, שנענשה שלא תכנס לארץ, ובאמת הכל הוא בגלל הפגם של מה שדברה על משה רבנו, וגם פגמה בענין הזה של נקדת הרב.

והנה מצינו אצל משה רבנו, שגם לו היו בזיונות רבים וגדולים, כי היו לו בזיונות מכלל ישראל, היתה עליו מחלקת גדולה מצד דתן ואבירם וקרח ועדתו, והמרגלים, וכל הכתות האחרות שקמו מדי פעם ועשו לו צרות

צְרוּרוֹת, וְכֵן הָיוּ לוֹ בְּזִיוּנוֹת מְאֹשָׁתוֹ, כִּי כָּל הַעֲנִינִן שֶׁדָּבְרָה מְרִים וְאֶהְרֵן בְּמִשָּׁה נִתְגַּלְגַּל עַל יְדֵי אִשְׁתּוֹ שְׂאֵמְרָה שֶׁהוּא פְּרוֹשׁ מִמְּנָה, וּבִדְאִי הָיוּ לְמִשָּׁה רִבְנוּ בְּזִיוּנוֹת גְּדוֹלִים עַל יְדֵי הַמַּעֲשֵׂה הַזֶּה, וְעוֹד כָּל מִינֵי בְּזִיוּנוֹת וְחֲרָפוֹת שֶׁהָיוּ לְמִשָּׁה רִבְנוּ, עָלְיוֹ הַשְּׁלוֹם, אִךְ מִשָּׁה רִבְנוּ תָּמִיד קָשֶׁר אֶת עֲצָמוֹ אֶל הַנִּקְדָּה הַשְּׂיִכָּה לְלִבּוֹ בַּעַת הַזֹּאת, וְעַל-יְדֵי-זֶה הַצְּלִיחַ תָּמִיד, וְאֵת זֶה גָּלָה לְעַם יִשְׂרָאֵל. אִךְ מִחֲמַת שֶׁפָּגַם בַּעֲנִינֵן הַזֶּה שֶׁל הַסֵּלַע, לְכֵן לֹא זָכָה לְהַכְנִס לְאַרְיָן-יִשְׂרָאֵל. וְעַל כָּל פָּנִים, עָקַר הַחֲכֵמָה שֶׁל הָאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם הוּא, שֶׁיִּכּוֹל לְמַצֵּא אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּכָל מְקוֹם וּבְכָל זְמַן, וְאִף פַּעַם לֹא יִפְּלֵ בְּדַעְתּוֹ, יִהְיֶה מֶה שִׁיְהִיָּה, וַיִּדַע שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ מִחִיָּה וּמִהֵנָּה אוֹתוֹ, וְאֵינּוּ צָרִיךְ לְפַחַד מֵאִף אֶחָד, אֲשֶׁרֵי לוֹ וְאֲשֶׁרֵי חֵלְקוֹ.

בְּקֶרֶת-שֶׁבֶת-קֶדֶשׁ, פְּרִשְׁת חֲקַת, תִּשְׁמַח

מְאָמֵר

וַיֵּשֶׁב עֲצָמוֹ שְׂיִלְךָ וַיִּסַּע לְבַקֵּשׁ חָכָם

בְּצַפְרָא דְשִׁבְתָא, בְּשַׁעַת קִידוּשָׁא רַבָּה דַּעֲתִיקָא קְדִישָׁא, דְּבַר מוֹהֲרָא "ש"ז"ל דְּבוּרִים נוֹרְאִים וְנִפְלְאִים בְּסִפּוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת, וְסִים אֶת מַעֲשֵׂה ז', מְזוּבֹב וְעַכְבִּישׁ; עֵינֵן שָׁם.

פָּתַח וְאָמַר מוֹהֲרָא "ש"ז"ל, רִבְנוּ ז"ל מִמְּשִׁיךְ לְסִפֵּר: וַיֵּשֶׁב עֲצָמוֹ שְׂיִלְךָ וַיִּסַּע לְבַקֵּשׁ חָכָם שֶׁיִּפְתֹּר לוֹ הַחֲלוּם כְּהוּיָתוֹ - בְּאֵמַת כָּל הַחַיִּים שֶׁל הָאָדָם הֵם כְּמוֹ חֲלוּם, כָּל אֶחָד כְּפִי הַחֲלוּם שְׁלוֹ, יֵשׁ אָדָם שֶׁיֵּשׁ לוֹ חֲלוּם טוֹב - חוֹלָם שֶׁהוּא עֲשִׂיר וַיֵּשׁ לוֹ כֶּסֶף, וְנוֹסַע וְהוֹלֵךְ וְטָס לְכָל הָעוֹלָם, וַיֵּשׁ אַחַר שְׁחוֹלָם אַחֲרָת, שְׁמֵר לוֹ וְרַע לוֹ, וְאִף אֶחָד אֵינּוּ צָרִיךְ אוֹתוֹ, כִּי לְכָל אֶחָד יֵשׁ הַחֲלוּם שְׁלוֹ עַל הַחַיִּים, כִּי כָּל הַחַיִּים כָּלָם הֵם חֲלוּם, וְלֹא יוֹתֵר.

ובאמת צריכים ללכת לחכם שיפתר לו את החלום כהויתו, שיראה לו שכל החיים הם באמת חלום! וזה לא העקר, רק העקר הוא, מה שהאדם קונה בעולם הזה, אשר הוא חשוב וטוב לעולם הבא, כי זה העקר! ואם אדם אוהז בזה, הינו שקונה דברים כאלו שהם חשובים בעולם הבא - זה נקרא שחי באמת! לא כן מי שאינו חי חיים כאלו, וכל רצונו כסופיו ומשאלותיו הם עולם הזה ותאוותיו, הוא חי בחלם, ויבוא יום אחד שיעלה לעולם העליון, ואז יתעורר מהחלום, ויראה היכן הוא נמצא באמת, ומה יש לו ביד, ויראה שכל העשירות שהיתה לו - היתה רק חלום, והשני יראה שכל המרירות שהיתה לו - היא רק חלום. כי מי שאינו ממלא את חייו בתורה, תפלה, מצוות ומעשים טובים - חי בחלום גדול, ואחר כך יתעורר ויגלה לו צער גדול מאד. ומי שיש לו שכל - יכול לחיות בזה העולם חיים טובים ואמתיים; אשרי לו ואשרי חלקו. אף כל זה הוא כשמדבק את עצמו אליו יתברך, ורוצה רק אותו יתברך, ואז אינו שם לב אפלו אם הוא עשיר גדול, אינו רוצה את העולם הזה רק את הקדוש-ברוך-הוא בעצמו, וכן אם יש לו צרות - הוא אינו רוצה שום דבר, רק אותו יתברך בעצמו, וממילא לא יחפץ בשום דבר של זה העולם, רק בו יתברך, ויחיה חיים טובים ואמתיים. ובשביל כל זה צריכים לבא אל החכם שיפתר לו את החלום כהויתו, ויבין שכל העולם הזה הוא רק חלום. ולקח עמו ונסע להעולם לא כדרך מלך אלא כאדם פשוט - כי לכל אחד ואחד בזה העולם יש שני מלאכים שמלוים אותו והולכים אחריו, ונסע כאדם פשוט ודיקא, כי מי שרוצה לחפש את החכם - צריך לבא כמו אדם פשוט ולא כמו מלך. והיה נוסע מעיר לעיר וממדינה למדינה, ושאל, איך נמצא חכם שיוכל לפתור חלום כהויתו, והודיעו לו, ששם ושם נמצא חכם כזה, ונסע לשם - כי בשהולכים לחפש חכם - צריכים רחמים רבים, באפן שיוכל למצוא חכם גדול אמתי שלא יטעה אותו, ויוכל לפתור לו את החלום כהויתו, כי יכולים לפעמים למצוא חכם, אבל הוא אינו פותר את החלום כהויתו, ומטעה את האדם, וממש אינו מקבל שום דבר על ידו, וכודאי אינו מתקרב אליו יתברך על ידו, וצריכים רחמים גדולים מאד על זה. ובא אל החכם וספר לו האמת - כי בשבאים אל

הַחֶכֶם - צְרִיכִים לְסַפֵּר לוֹ אֶת הָאֱמֶת, מַה שֶּׁהוּא רוֹצֵה וּמַה שֶּׁעוֹבֵר עָלָיו וּמַעֲיֵק לוֹ וְכוּ', כִּי אִם אֵינוֹ מְסַפֵּר אֶת הָאֱמֶת - הוּא מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ וְלֹא אֶת אֲחֵר כִּלְל וְכִלְל, וְהוּא דוֹמֵה לַחֹלֶה שֶׁהוֹלֵךְ לְרוֹפֵא בְּגִלְל שְׂכּוֹאֵב לוֹ הַלֵּב, וְאוֹמֵר, שְׂכּוֹאֵבוֹת לוֹ הִרְגָּלִים, שְׂאֵז הַרוֹפֵא בּוֹדָאֵי יִתֵּן לוֹ רְפוּאוֹת לְרַגְלָיו וְלֹא לְלִבּוֹ, וּבּוֹדָאֵי לֹא תִהְיֶה לוֹ רְפוּאָה מִזֶּה, רַק הַעֲקֹר כְּשֶׁהוֹלְכִים אֶל הַחֶכֶם, שִׁיְסַפֵּר לוֹ אֶת הָאֱמֶת, וְאֵז יוּכַל הַחֶכֶם לְרַפְּאוֹת אוֹתוֹ. כִּי אִם אֵינוֹ אוֹמֵר לוֹ אֶת הָאֱמֶת, לְשֵׁם מַה בְּכִלְל הוֹלֵךְ אֵלָיו? כִּי אִם רוֹצֵה לְרַפְּאוֹת אֶת עַצְמוֹ צְרִיף וְחִיב לֹמֵר אֶת הָאֱמֶת, כְּדֵי שִׁיּוּכְלוּ לְרַפְּאוֹת אוֹתוֹ, כִּי אֵינוֹ מְטַעֵה אֶף אֶחָד רַק אֶת עַצְמוֹ, כִּנּו"ל. אִיךָ שֶׁהוּא מְלַךְ וְכַבֵּשׂ מַלְחָמוֹת וְכָל הַמַּעֲשֵׂה שֶׁהִיָּה כִּנּו"ל וּבִקְשׁ מִמֶּנּוּ לְפָתֵר חִלּוּמוֹ - כִּי הוּא מְלַךְ, כִּי כָּל יְהוּדֵי הוּא בֶן מְלַךְ, וְכָל אֶחָד יֵשׁ לוֹ אֶת הַמַּלְחָמוֹת שְׁלוֹ, כִּי עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד עוֹבֵר מַה שֶּׁעוֹבֵר, רַק שֶׁהוּא רוֹצֵה בְּאֱמֶת לְהִיּוֹת יְהוּדֵי כָּשֵׁר, וְרוֹצֵה לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְלִכֵּן הוּא צְרִיף שִׁיִּפְתְּרוּ לוֹ אֶת הַחִלּוּם. וְהַשִּׁיב לוֹ אֲנִי בַעֲצָמֵי אֵינִי יְכוּל לְפָתֵר - אֲשֶׁר זֶהוּ סִימָן עַל צְדִיק אֱמֶתִי, הֵינּוּ כְּשֶׁאוֹמֵר: 'אֵינִי יוֹדֵעַ'! וְכִמוֹ שֶׁאִמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים: 'לְמַד לְשׁוֹנֵף לֹמֵר אֵינִי יוֹדֵעַ', כִּי הַצְּדִיק אֵינוֹ יוֹדֵעַ מַה רוֹצִים מִמֶּנּוּ, כִּי הוּא רוֹצֵה לְהִיּוֹת דְּבוּק בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְאֵינוֹ רוֹצֵה שִׁיִּבְלָבְלוּ אוֹתוֹ, וְלִכֵּן הוּא תְּמִיד מִתְחַמֵּק, וְאוֹמֵר שֶׁאֵינוֹ יוֹדֵעַ, וְזֶה סִימָן שֶׁהוּא אֱמֶת. כִּי אִם אֵינוֹ רוֹצֵה לְפָרְסֵם אֶת עַצְמוֹ רַק אוֹתוֹ יִתְבַּרֵּךְ - סִימָן שֶׁהוּא צְדִיק אֱמֶתִי; אֲשֶׁרִי הַזּוֹכֵה לְהִיּוֹת מְקָרֵב אֵלָיו. רַק שִׁישׁ זְמַן בְּאוֹתוֹ יוֹם בְּאוֹתוֹ חֲדָשׁ, וְאֵזִי אֲנִי מְקַבֵּץ כָּל סִמְמָנֵי הַקְּטָרֶת, וְעוֹשֶׂה מֵהֶם מֶרֶכֶב, וּמַעֲשֵׂנִין אֶת הָאָדָם בְּאֵלוֹ הַקְּטָרֶת, וְאוֹתוֹ אָדָם חוֹשֵׁב בְּמַחְשַׁבְתּוֹ מַה שֶּׁרוֹצֵה לְרַאוֹת וְלִידַע, וְאֵזִי יוֹדֵעַ הַכֹּל - כִּי הַצְּדִיק מְגַלֵּה לְאָדָם אֶת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְעַל-יְדֵי-זֶה הָאָדָם יְכוּל לְדַעַת וְלַהֲבִיין הַכֹּל. וְרַבְּנוּ ז"ל אוֹמֵר (לְקוּטֵי מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כד) אֲשֶׁר קְטָרֶת הוּא עֲנִין הַשְּׂמֻחָה, כְּמוֹ שְׂכֵתוֹב: "קְטָרֶת יִשְׂמַח לֵב", וְעַל-יְדֵי שְׂמֻחָה - הָאָדָם יְכוּל לְבַא לְיָדֵי יְשׁוּב הַדַּעַת (לְקוּטֵי מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן י'), כִּי בְּלֵי שְׂמֻחָה הָאָדָם אֵינוֹ יְכוּל לִישֵׁב אֶת דַּעַתוֹ, וְיְכוּל לְחַיּוֹת אֶת חַיּוֹ בְּחִלּוּם גְּדוֹל, בְּלֵי שִׁיּוּכַל לְמַצֵּא אֶת הַפְּתָרוֹן לְחִלּוּמוֹ, בְּהִיּוֹת שֶׁאֵינוֹ יוֹדֵעַ שֶׁהוּא חוֹלֵם, כִּי אֵינוֹ מְלֻשֵׁב אֶת עַצְמוֹ אֶפְלוּ רָגַע אֶחָד, בּוֹדָאֵי לֹא יוּכַל לְמַצּוֹא פְּתָרוֹן לְכָל הַבְּעִיּוֹת שְׁלוֹ,

ועל־ידי שהוא בא אל הצדיק, והצדיק מגלה לו גלוי אלקות נורא ונפלא, ומכניס בו תקנה ושמחה, על־ידי־זה יכול לישב את דעתו, ואז יוכל לפתור את החלום, הינו שיראה שאין שום תכלית בזה העולם, רק צריך לתפס לעצמו טוב אמתי ונצחי שרק זה נשאר לאדם; אשרי הזוכה לזה. וישב המלך עצמו, מאחר שכבר כלה זמן רב בשביל זה, שימתין עוד עד אותו היום ואותו החדש – אשר זהו ישוב הדעת אמתי ונכון, כי אם האדם בלה כל־כך הרבה זמן בחייו, עכשו שבא אל החכם – צריך להשאר עד שהחכם יפתור לו את החלום. ואזי עשה לו החכם פן כנ״ל, ועשן אותו עם הקטרת כנ״ל, והתחיל לראות אפלו מה שהיה נעשה עמו קדם הלידה, בעת שהיה הנשמה בעולם העליון, וראה שהיו מכריזין ושואלין: מי שיש לו ללמד חוב על זאת הנשמה – יבוא! ולא היה בנמצא אחד ללמד חוב עליה – כי על נשמה שירדת לזה העולם – צריכים לראות, אולי אי אפשר להוריד אותה, מחמת שיש עליה איזה חוב וכו', אך על הנשמה הזאת שהיא נשמתו של רבנו ז״ל, שהיתה נשמה חדשה – לא היה אף אחד שהיה יכול ללמד חוב [הינו כי באמת לא מובא באף מקום ששואלין למעלה אם יש חוב על הנשמה לפני שמורידין אותה לזה העולם, רק מזכר ענין השבועה שמשביעין אותה שהיה צדיק ולא יהיה רשע, שאת זה מזכיר רבנו ז״ל בהמשך]. בתוך כך בא אחד ורץ וצעק: רבנו של עולם! שמע תפלתי! אם זה יבא לעולם – מה לי לעשות עוד? ועל מה בראתני? וזה היה הסמ״ך־מ״ם (הינו זה שצעק כל זה היה הסמ״ך־מ״ם בעצמו) – כי כאשר נשמה כזאת ירדת לזה העולם, מה יש לו לעשות? כי הצדיק כל עבודתו בזה העולם הוא – לגלות אותו יתברך ולהחזיר אנשים בתשובה אליו יתברך, והסמ״ך־מ״ם שונא אותו, כי הוא מפריע אותו מעבודתו להסתיר אותו יתברך ולהכשיל אנשים. והשיבו לו: ״זאת הנשמה צריכה לירד להעולם בודאי ואתה חשב לך עצה״, והלך לו – כי ״קץ בא הקץ״, כי בודאי הגיע הזמן שהנשמה הזאת צריכה לרדת לזה העולם, כי הגיע הזמן שלה, והסמ״ך־מ״ם שיחשב לעצמו עצה מה לעשות. והולכו את הנשמה דרך עוד עולמות, עד שהביאו אותה להבית־דין של מעלה, כדי להשביע אותה שתירד לעולם – זהו ענין ההשבעה

שְׁמִשְׁבִּיעִים אֶת כָּל אֶחָד : 'תְּהִי צְדִיק וְאֵל תְּהִי רִשְׁעִי וְכוּ'. וְאוֹתוֹ הָאִישׁ עֲדִין לֹא בָא, וְשָׁלְחוּ אַחֲרָיו שְׁלִיחַ, וּבָא, וְהִבִּיא עִמּוֹ זֶקֶן אֶחָד שֶׁהָיָה כְּפוּף כְּדֶרֶךְ הַזֶּקֶן, שֶׁהָיָה מִכִּיר עִמּוֹ זֶה מִכְּבָר (הֵינּוּ שֶׁהִבְעֵל דָּבָר הָיָה לוֹ הַכְּרוֹת עִם זֶה הַזֶּקֶן הַכְּפוּף מִכְּבָר) וְשָׁחַק וְאָמַר : "כִּבְרַתְּנִי לִי עֲצָה - רִשְׁאֵי הוּא לִילְךָ לְעוֹלָם" - שְׁלְחוּ אַחַר הַסֵּמֶ"ךְ-מ"ם שֶׁעָשָׂה רַעַשׁ גְּדוֹל, וְהִנֵּה אֵינּוּ בָּא... וְהִבִּיא עִמּוֹ אֵיזָה זֶקֶן שֵׁישׁ לוֹ הַכְּרוֹת עִמּוֹ מִכְּבָר, כִּי מְזַקְנִים אֵין לְהַתְּבַלְּבֵל כָּלָל, וְאִם אוֹמְרִים מִשְׁהוּ בְּשֵׁם זֶקְנִים, אוֹ שְׁאֵיזָה זֶקֶן מְנַסֶּה לְבַלְבֵּל לְאֲדָם אֶת הַמֶּחֱ - צְרִיכִים לוֹמַר לוֹ : הֲלֹא יֵשׁ לְהַסֵּמֶ"ךְ-מ"ם הַכְּרוֹת עִמָּךְ זֶה מִכְּבָר ! כִּי אַתָּה כִּבְרַת זֶקֶן, וְהוּא מִכִּיר אוֹתָךְ כֹּל-כֶּף הַרְבֵּה שָׁנִים וְכוּ', וּבּוֹדָאֵי אַתָּה הוּא הַשְּׁלִיחַ שְׁלוֹ... וּמִמִּילָא לֹא צְרִיכִים לְהַתְּבַלְּבֵל מִמֶּנּוּ כָּלָל וְכָלָל. וְזֹאת הִיא כָּל הָעֲצָה שֶׁל הַסֵּמֶ"ךְ-מ"ם, שֶׁהוּא יְכוּל לְתַתּ לְעֲצָמוֹ, הֵינּוּ לְצַחֻק מְרַבְּנוּ ז"ל, כִּי עַל רַבְּנוּ ז"ל לֹא יְכוּלִים לוֹמַר מִשְׁהוּ אַחֵר, רַק לְצַחֻק וּלְבִטּוֹל אֶת דְּבָרָיו, וְלוֹמַר שְׁאֲנָשִׁיו הֵם מְשַׁגְּעִים וְכוּ', אֲשֶׁר בְּאֵמַת מִי שֵׁישׁ לוֹ עֵינַיִם פְּתוּחוֹת, וְרוֹאֶה מִי צוֹחֵק וּמִי מְדַבֵּר - בּוֹדָאֵי לֹא יְבַלְבְּלוּ אוֹתוֹ הַדְּבוּרִים שְׁלֵהֶם, כִּי אֵין לָהֶם מַה לְהַצִּיב כְּנֶגֶד הָאֵמַת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל רַק לִיְצַנּוֹת זוֹלָה וְתוֹ לֹא... וְהִנֵּה יֵשׁ 'אַבְרָכִים' שְׁעוֹבְרִים, ה' יִשְׁמַר, עַל נִשְׁגָּז מִמֶּשׁ, בְּלִי שׁוּם גְּזֵמָא¹, מִסְתַּכְּלִים בְּסִרְטִים מְלַכְלָכִים וְכוּ', וְעוֹשִׂים מַעֲשִׂים מְגַנְיִם, אֲשֶׁר אֵף אֶחָד בְּעוֹלָם אֵינּוּ יוֹדֵעַ, רַק הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּעֲצָמוֹ, וְהַצְּדִיקִים הָאֵמֶתִיִּים. וּבְאֵמַת מִי שֵׁישׁ לוֹ רַק עֵינַיִם לְרֹאוֹת אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלוּ - יְכוּל לְרֹאוֹת אוֹתָם ! וְהֵם אֵינָם מִתְּבִישִׁים וְעוֹשִׂים לִיְצַנּוֹת מִדְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל וְכוּ', וְצוֹחֻקִים עַל מַה שְׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל, שְׁאֲסוּר לְהַתִּיאֵשׁ וְכוּ', וְאֵינָם מִתְּבִישִׁים אֶפְלוּ לְעֲשׂוֹת לִיְצַנּוֹת וְכוּ', מַה שְּׁבְאֵמַת אִם הָיוּ נִזְכָּרִים אֵיפֹה הָיוּ לִפְנֵי כֵן ? וּמַה עָשׂוּ ? וְאֵיפֹה הִסְתַּכְּלוּ ? - לֹא הָיְתָה לָהֶם הָעֲזָה אֶפְלוּ לְהָרִים אֶת רֹאשָׁם... אֲבָל אֵף אֶחָד אֵינּוּ יוֹדֵעַ מְזָה, וְאֵף אֶחָד אֵינּוּ מַעֲלֶה עַל דַּעְתוֹ שְׁאֲבָרְכִים חֲסִידִיִּים יְקָרִים כָּאֵלוּ - יְכוּלִים לְעֲשׂוֹת כְּזֶה דְּבָר, הֲלֹא הוֹלְכִים בְּשִׁבְתָּ עִם שְׁטְרִימֵל וְגִרְבִּים לְבָנוֹת, וְעוֹשִׂים רִשְׁעִים יָפֵה, וּבּוֹדָאֵי מִי יַעֲלֶה עַל דַּעְתוֹ דְּבָר כְּזֶה ? אֵף מִי שֶׁעֵינִי שְׁכָל לוֹ - רוֹאֶה וּמִבִּיט וּמִבִּין מַה

¹ כְּשֶׁאָמַר זֹאת מוֹהֲרָא"ש ז"ל, דְּבַר בְּכַתּוּבַת חֻק מְאֹד, וְהַתְּבַטָּא לִפְנֵי הַדְּבָרִים בְּכַסּוּי נוֹרָא : "אֵינִי נִשְׁבַּע בְּשִׁבְתִּי קִדְשׁ"...

קורה פה בזה העולם, ומי הם אלה שעושים את הליצנות על רבנו ז"ל? הלא הם בעלי עברה מגשמים, שאינם יודעים בין מינם ושמאלם, ואם היתה להם זכות, והיו מציתים את רבנו ז"ל - בודאי היו זוכים לתקון גם-כן, אם לא היו מיאשים את עצמם והיו חוזרים אליו יתברך. אף מחמת שעושים ליצנות, ועוד מדבורים כאלו... איך יוכלו לחזר אליו יתברך? כי בודאי מי שצוחק על רבנו ז"ל וחולק עליו - יש להסמ"ך-מ"ם הפרות עמו מזמן, הינו שהוא קשור בו, והוא בעל עברה וכו', כי אחרת - לא היה מעיז לפעור פיו לדבר כנגד רבנו ז"ל. והניחו את הנשמה וירדה לעולם, והיה רואה כל מה שעבר עליו מתחלה ועד סוף, ואיך נעשה מלך והמלחמות שהיה לו - כי רבנו ז"ל היה רואה מה שעבר עליו מאז שירד, ואלו מלחמות שהיו לו, כי לכל אחד ואחד בזה העולם יש מלחמות גדולות עם היצר הרע, עד שזוכה להגיע אל מה שצריך להגיע בזה העולם. ולקח שבויים ובתוכם היתה יפת תאר, שהיה לה כל מיני חן שבעולם, רק שזה החן לא היה מעצמה, רק שהיה תולה עליה דימיט (יהלום), ואותו הדומיט היה לו כל מיני חן, ומחמת זה נדמה שיש לה כל מיני חן, ועל אותו ההר אינם יכולים לבא רק חכמים ועשירים וכו') (ויותר לא הגיד), ויש עוד הרבה מאד בזה (מן ולקח שבויים' עד הסוף - לא נכתב כראוי כמו שספר) - לצדיק יש מלחמות גדולות בזה העולם עם הסמ"ך-מ"ם, והוא נכנס לתוכו ממש, ולקח שבויים, אשר הם אלו הנשמות שהסמ"ך-מ"ם שבה לתוכו, והוא מוציאם, ובכל פעם יש שם יפת תאר, הינו איזו נשמה גדולה שהסמ"ך-מ"ם תפס, והצדיק מוציא אותה משם, ומגלה לכל אלו הנשמות את הקדוש-ברוך-הוא ורוחן אותם, ומנקה אותם ומלבישם וכו'.

והנה היפת תאר יש לה עליה אבן טובה, ועל-ידי-זה היא מאירה מאד, ויש עליה כל מיני חן שבעולם, ורבנו ז"ל מסביר (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ט') את החלוק בין אבן טוב לחלון, כי חלון מאיר רק כשיש אור בחוץ, ואם אין בחוץ - החלון לא יאיר, מה שאין כן אבן טוב - מאיר תמיד אפלו כשחשך. כי הוא תמיד משפיע לכלם דבורים ואור גלוי אלקות נפלא, אשרי הזוכה

לְבַחֲנֵת הָאֶבֶן טוֹב, וְעַל-כָּל-פָּנִים שִׁיחָהּ מִקְרָב אֶל הָאֶבֶן טוֹב הַזֶּה, שֶׁהוּא הַצְדִּיק הָאֱמֵת, שֶׁיְכוּל לַעֲשׂוֹת מִכָּל אֶחָד וְאֶחָד אֶבֶן טוֹב; אֲשֶׁרֵי לוֹ.

סֵעָדָה שְׁלִישִׁית, שֶׁבַת-קֹדֶשׁ, פְּרֻשֶׁת חֻקָּת, תִּשְׁמַח

מֵאֵמֶר

עַל אֲשֶׁר מְעַלְתֶּם בִּי

בַּעַת רַעוּא דְרַעוּיָן, בְּסֵעָדָה שְׁלִישִׁית, דְּבַר מוֹהֲרָא שׁ ז"ל דְּבוּרִים נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים, עַל פִּי הַתּוֹרָה בְּלַקוּטֵי מוֹהֲרָא ז"ל, חֵלֶק א', סִימָן מ"ח; עֵינֵי שָׁם.

פָּתַח וְאָמַר מוֹהֲרָא שׁ ז"ל, רַבְנוּ ז"ל אוֹמֵר: "עַל אֲשֶׁר מְעַלְתֶּם בִּי בְּמֵי מְרִיבַת קֹדֶשׁ מְדַבֵּר צִיָּן" (דְּבָרִים ל"ב), צִירֵי זֶה בְּחִינַת 'וַיִּצְרָ' – יְצִירָה לְטֹב וְיְצִירָה לְבִישׁ – יֵשׁ עֶשֶׂר נִקְדוּת וְהֵן כְּנֶגֶד הָעֶשֶׂר סְפִירוֹת, וְכָל אַחַת מִרְמֹזוֹת עַל עֲנַנִּים אֲחֵרִים, כִּי הַכָּל מְכֻוֵן כְּנֶגֶד עוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים וְכוּ' (תַּקוּן ע'). וְהִנֵּה הַנִּקְוֹד 'צִירֵי' הוּא כְּנֶגֶד "וַיִּצְרָ", הֵינּוּ כְּנֶגֶד הַיִּצְר הַטּוֹב וְכְנֶגֶד הַיִּצְר הָרַע, יְצִירָה לְשֹׂכֵר יְצִירָה לְעַנְשׁ, בְּחִינַת דִּין וְרַחֲמִים. כִּי הָאָדָם בְּעַצְמוֹ יֵשׁ לוֹ שְׁנֵי יְצִירִים – יִצְר טוֹב וְיִצְר הָרַע, אֲבָל יֵשׁ לוֹ בְּחִירָה לְשַׁלֵּט בְּעַצְמוֹ וְלַעֲשׂוֹת לְעַצְמוֹ אֶת הַחַיִּים, כִּי כְּפִי שֶׁיִּצְר לְעַצְמוֹ אֶת הַחַיִּים – כֶּךָ יִהְיֶה לוֹ! כִּי לְפִי אֵיךְ שֶׁהָאָדָם מְצִיר אֶת הַחַיִּים שְׁלוֹ – כֶּךָ הֵם.

כִּי הָאָדָם הוּא צִיר, וְאִם מִתְּבוֹנְנִים בְּצִיּוּרֵי צִיר, אֲפָשֶׁר לְדַעַת מְטִיב צִיּוּרָיו אֶת תְּכוּנוֹת נִפְשׁוֹ וְלַהֲפִירוֹ כְּמַעֲט בְּדִיוֹק, יֵשׁ צִירִים שְׁכָל הַצִּיּוּרִים שְׁלֵהֶם – הֵם צִיּוּרִים שֶׁל עֲצָבוֹת וּמְרִירוֹת, אֲנָשִׁים נוֹפְלִים, מְלַחֲמָה וּבּוֹכִים וְכוּ', וְהַכָּל הוּא מִחֻמַּת שֶׁהַצִּיר הַזֶּה טַבְעוֹ נִמְשָׁךְ מְאֹד לְעֲצָבוֹת, וּמִמִּילָא כָּל הַצִּיּוּרִים שְׁלוֹ יִהְיוּ כֶּךָ, וְלַעֲמַת זֹאת אַחַר, הַצִּיּוּרִים שְׁלוֹ הֵם שְׂמֵחִים: פָּנִים צוֹהֲלִים וְצוֹחֲקִים, וּמְחִיכִים, וְהַכָּל מִחֻמַּת שֶׁטַבְעוֹ שֶׁל הָאָדָם הַזֶּה הוּא שְׂמֵחַ וְטוֹב

לב, וממילא מצַיֵּר אֶת הַכֹּל בְּאוֹר יָפֵה. כִּי כְמוֹ שֶׁהָאָדָם מִצַּיֵּר – כִּף הוּא הָאָדָם בְּעֵצְמוֹ, וְכִף גַּם יִהְיֶה לוֹ... כִּי הָאָדָם בְּעֵצְמוֹ מִצַּיֵּר לְעֵצְמוֹ אֶת הַדִּין וְאֶת הַרְחָמִים, כִּי אֵיךְ שֶׁהוּא יִרְצֶה וְיִצַּיֵּר – כִּף יִהְיֶה.

וְאוֹמֵר רַבְּנֵנוּ ז"ל: זֶה בְּחִינַת בִּינָה, שֶׁשָּׁם נּוֹצֵר הַיֶּלֶד, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (משלי ב'): "כִּי אִם לְבִינָה תִקְרָא", וְשָׁם שְׁתֵּי בְּחִינּוֹת: הַסֵּד וְרַחֲמִים, כִּי מִשָּׁם דִּינֵין מְתַעֲרִין – כִּי הַנְּקוּד 'צִירִי' הוּא כְּנֶגֶד עוֹלָם הַבִּינָה, וְהוּא כְּמוֹ הַיֶּלֶד, כִּי הַיֶּלֶד כִּשְׁהוּא נִמְצָא בְּבֶטֶן אִמּוֹ – הוּא אֶתָּה בְּיַחַד כָּל הַזְּמַן, וְכָל מָה שֶׁהִיא עוֹשֶׂה – הוּא עוֹשֶׂה, הוּא אוֹכֵל אֶת מָה שֶׁהִיא אוֹכֵלֶת, וְהוּא שׁוֹתֶה אֶת מָה שֶׁהִיא שׁוֹתֶה, כִּי הִיא מְקִיפָה אוֹתוֹ מִכָּל הַכּוֹוֹנִים, וְהֵם עוֹבְרִים אֶת הַכֹּל בְּיַחַד. וְהִיא בְּחִינַת סִכָּה כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תהלים קלט): "תִּסְכְּנֵי בְּבֶטֶן אִמִּי" – כִּי הָאִמָּה הִיא כְּמוֹ סִכָּה שֶׁמְסַכֶּכֶת עַל בְּנֵה מִכָּל הַכּוֹוֹנִים, וְהִיא בְּחִינַת כַּח הַתְּפִלָּה מִה שֶׁמְתַפְּלִים בְּכַח – "כָּל עֲצָמוֹתֵי תְּאֵמְרָנָה" וְכוּ' (תהלים לה). וְהוּא בְּחִינַת סִכָּה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (איוב י'): "בְּגִידִים וְעֲצָמוֹת תִּסּוֹכְכֵנִי" – כִּי הַכַּח שֶׁאָדָם מְכַנֵּס בְּתַבּוֹת, הֵן כ"ח אֶתְּוֹן דְּמַעֲשֶׂה בְּרֵאשִׁית, שֶׁבָּהֶם נִבְרָא הָעוֹלָם, כִּי הָעֵקֶר בְּזֶה הָעוֹלָם הוּא שֶׁיִּדְבֵּק אֶת עֵצְמוֹ אֶלִּיו יִתְבָּרֵךְ, וְיִדְבֵּר אֶלִּיו יִתְבָּרֵךְ תְּמִיד, הֵינּוּ שֶׁיִּתְפַּלֵּל אֶלִּיו יִתְבָּרֵךְ תְּמִיד בְּכַח – בְּכוֹנָה, וְיִקְשֵׁר אֶת פִּיו וְלִבּוֹ. וְהֵנָּה מִי שֶׁזוֹכֵה תְּמִיד לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאֵינּוּ מְפַסֵּיק – הוּא זוֹכֵה לְכָל טוֹב אֲמַתִּי וְנִצְחִי, וְזוֹכֵה לְרֵאוֹת הַרְבֵּה דְּבָרִים שְׂאִינָם בְּגֵדֵר הַטֵּבַע כָּלֵל וְכָלֵל. וְאִפְלוּ אֲנָשִׁים אַחֲרִים שֶׁעוֹקְבִים אַחֲרָיו, רֹאִים שֶׁהַכֹּל אֶצְל הָאָדָם הֵזֶה מֵתְנַהֵג שְׁלֵא כְּדֶרֶךְ הַטֵּבַע, כִּי עוֹשֶׂה כָּל־כִּף הַרְבֵּה, וְהַהוֹצָאוֹת שֶׁלוֹ כָּל־כִּף גְּדוּלוֹת, שְׂאִינָם יְכוּלִים לְהַבִּין, אֵיךְ יְכוּל לְהִיּוֹת פְּזֵה דְּבָר? וּמֵאִיפֵה כַחוֹ?, וּבְאֵמַת כָּל כַחוֹ הוּא מְעַנֵּין הַתְּפִלָּה, הֵינּוּ מֵהַכ"ח אֶתְּוֹן דְּמַעֲשֶׂה בְּרֵאשִׁית, כִּי רֹאִים בְּחוּשׁ, שֶׁהַצְּדִיקִים חֲלוּשִׁים בְּגַשְׁמִיּוֹת, וְרֹאִים שֶׁהוּא יִתְבָּרֵךְ עוֹזֵר לָהֶם מְאֹד בְּכָל מָה שֶׁהֵם צְרִיכִים, בְּלִי שׁוּם יוֹצֵא מִן הַכָּלֵל, כִּי הַכֹּל הוּא לְמַעַל מִדֶּרֶךְ הַטֵּבַע לְגַמְרִי, כָּל כַּחַם נִמְשָׁךְ רַק מֵאֵלוֹ הַכ"ח אֶתְּוֹן דְּמַעֲשֶׂה בְּרֵאשִׁית, הֵינּוּ מֵאֵלוֹ הַכ"ח אוֹתִיּוֹת שֶׁנִּמְצְאוּ בְּפֶסוּק הַרְּאִשׁוֹן: "בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹקִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ"; כִּי הֵם זוֹכִים לְקַשֵּׁר שְׁמַיִם וָאָרֶץ, וְרוֹחְנִיּוֹת בְּגַשְׁמִיּוֹת, וְעַל־יְדֵי־

זה זוכים לשפּע גדול וְנוֹרָא, הִינּוּ שֶׁהוּא יִתְבָּרֵךְ עוֹזֵר לָהֶם בְּכָל דְבָר, אֲשֶׁרֵיהֶם וְאֲשֶׁרֵי דְבִקְיָהֶם.

והַדְּבוּרִים שֶׁאֵדָם מְדַבֵּר בְּכַח, הֵם עֲצֻמֵן הַדְּבוּרִים שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, בַּחֲנִינָה (יִשְׁעִיָּה נא) : "וְאֲשִׁים דְּבָרֵי בְּפִיךָ" כִּי הֵם עֲצֻמֵם דְּבַר ה', וְהֵם כַּח מַעֲשֵׂיו (תְּהִלִּים קיא) - הַצְּדִיקִים זֹכִים לְמַדְרָגָה כָּל-כָּף גְּדוּלָּה, עַד שְׁזֹכִים שֶׁשְׂכִינָה מְדַבֵּרַת מִתּוֹךְ גְּרוֹנֵם מִמֶּשׁ, כִּי הוּא יִתְבָּרֵךְ מִתְּלַבֵּשׁ, כְּבִיכּוֹל, בְּפִיָּהֶם, וַיֵּשׁ לָהֶם דְּבוּרִים נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים; אֲשֶׁרֵי לָהֶם וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקָם! וְעַקֵּר כֹּתֵם הוּא רַק עַל יְדֵי הַתְּפִלָּה; אֲשֶׁרֵי לָהֶם.

והַמְּאֻמְרוֹת שֶׁבָּהֶם נִבְרָא הָעוֹלָם, הֵם בַּחֲנִינָה חֶסֶד, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים פט) : "כִּי אֶמְרָתִי עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה", וְהַחֶסֶד הוּא בַּחֲנִינָה סִכָּה, בַּחֲנִינָה חֲבוּק, וְזֶה "אֲשִׁים דְּבָרֵי בְּפִיךָ", אֲזִי "וּבְצִלַּי יְדֵי כְּסִיתֶיךָ", שֶׁהִיא בַּחֲנִינָה סִכָּה, שֶׁהִיא בַּחֲנִינָה צַל, יָד חֲבוּק, יָד זְמִין (זֶהר פְּנַחֵס ריד:) - כִּי מִי שְׁזֹכָה וּמְדַבֵּק אֶת עֲצֻמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ - זֹכָה שֶׁהוּא יִתְבָּרֵךְ בְּעֲצֻמוֹ עוֹזֵר לוֹ, וְהוּא מִתְּלַבֵּשׁ בְּתוֹךְ גְּרוֹנוֹ, וְזֹכָה לֵהִיּוֹת מְקַף בְּאַלְקוֹת, שְׁזֹכָה שֶׁכָּל מַה שְּׂרוּאָה וְשׁוּמַע וּמְדַבֵּר וְנוֹשֵׁם - הַכֹּל הוּא אֲלַקוֹת גָּמוּר; אֲשֶׁרֵי לוֹ! וְהוּא כְּמוֹ סִכָּה, כִּי מֵרֵב שְׁזַכָּךְ אֶת עֲצֻמוֹ עַל-יְדֵי תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָּה אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא מְקַף בְּאוֹר נוֹרָא וְנִפְלְאָ מְאֹד, וּמְרַגֵּשׁ רַק אֶת רוּחַנִיּוֹת אֲלַקוֹתָיו יִתְבָּרֵךְ מִכָּל דְּבָר וְדָבָר, וְרוּאָה רַק אֶת חֵיוֹת אֲלַקוֹתָיו יִתְבָּרֵךְ הַמְּחִיָּה וּמַהֲוֶה אֶת כָּל דְּבָר וְדָבָר; אֲשֶׁרֵי לוֹ וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקוֹ! וְהַכֹּל הוּא מַחְמַת שֶׁהַרְגִיל אֶת עֲצֻמוֹ לְדַבֵּר תְּמִיד אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וּמִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, עַד שְׁזַכָּה לְהַקִּיף אֶת עֲצֻמוֹ בְּסִכָּה נִפְלְאָה; אֲשֶׁרֵי לוֹ.

אָבֵל הַדְּבוּרִים שֶׁאֵינָם דְּבוּרִים קְדוֹשִׁים, אֲזִי גוֹרֵם שְׁנַתְעוֹרֵר סַכַּת נוֹצְרִים, סַכַּת עֲפוּרִים, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים קמד) : "אֲשֶׁר פִּיָּהֶם דְּבַר שׁוּא וַיִּמְנַם זְמִין שְׁקָר" - כִּי מִי שֶׁאֵינּוּ מְדַבֵּר דְּבוּרִים שֶׁל קְדֻשָּׁה, וּמְמִילָא אֵינּוּ מְקִיף אֶת עֲצֻמוֹ בְּאַלְקוֹת - גוֹרֵם שִׁיחִיָּה מְקַף בְּסַכּוֹת אַחֲרוֹת, הִינּוּ כִּי יֵשׁ סַכַּת גַּנְבֵי, שֶׁהֵן בְּאֻמַּת סַכּוֹת, אָבֵל לֹא שֶׁל הַקְּדֻשָּׁה, הִינּוּ סִכָּה שֶׁל גַּנְבִים אוֹ נוֹצְרִים הִינּוּ שׁוּמְרִים, אוֹ סִכָּה שֶׁל גוֹיִם, אוֹ סַתֵּם אִיזוֹ סִכָּה שֶׁעָשָׂה לְעֲצֻמוֹ, אָבֵל אֵין לָזֶה שׁוּם שִׁיכּוֹת אֶל הַקְּדֻשָּׁה. כִּי גַם לְגוֹיִם יֵשׁ סִכָּה, הִינּוּ שֶׁמְקַפִּים וּמְרַגֵּשִׁים, אֶף הֵם מְרַגֵּשִׁים אֶת הַשְּׁטוּיוֹת שֶׁלָּהֶם, וְכֵן אַחֲרֵים שֶׁאֵינָם קְשׁוּרִים אֶל הַקְּדֻשָּׁה - מְקַפִּים עַל

כל מיני דמיונות וחלומות, חשך צרות ומרירות, מחמת שאינם דבקים בו יתברך, וממילא אינם זוכים להרגיש את מה שהצדיקים האמתיים זוכים להרגיש, כי כל הדבורים שלהם אינם דבורים קדושים, כי כל מה שהם מדברים הוא שקר, כמו שיכולים לראות אצל גוי, שכל מה שהוא מדבר הוא שקר, וכל מה שהוא עושה הוא רע, ואף פעם לא יכולים לסמוך על גוי וכו', כי כל מה שהוא אומר הוא שקר ממש וכו', כי אי אפשר לסמוך על הדבור שלו, הינו הדבור שאינו דבוק בו יתברך.

ואשר על כן, צריך אדם לדבר תמיד אליו יתברך או ממנו יתברך, כי הוא צריך לגלות לכלם את הקדוש-ברוך-הוא, ועל-ידי-זה יוכל להביא את אור הקדוש-ברוך-הוא לזה העולם - שיהיה מקף עם רוחניות אלקותו יתברך, ויוכל להרגיש אותו יתברך בכל מקום ומקום שהוא נמצא בו; אשרי לו ואשרי חלקו! כי אין עוד טוב מזה, שהאדם זוכה לראות מפל דבר אלקות, ואין עוד טוב כמו שהאדם מדבר רק עמו יתברך וכו', כי אז מגלה את החסדים בכל מקום ומקום, ומציר הפל לטובה, כי רואה שאין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם, מה שאין כן מי שאינו שומר את דבורו, וכל שכן כשמדבר דבורים אסורים - הוא אינו זוכה לשום דבר, רק מקף בכל מיני דמיונות, צרות, מרירות, חשך ואפלה, ואינו רואה שום דבר כלל, ומר ורע לו, כי מקף עם כל מיני סכות: גוים ונוצרים, שאין להם שום שיכות אל הקדשה כלל; אשרי הזוכה לדבק עצמו אליו יתברך, וזוכה לחבר עצמו אל הצדיקים האמתיים; אשרי לו ואשרי חלקו! ואז יוכל לזכות להרגיש אותו יתברך מפל מקום בזה העולם, ולא יראה לנגד עיניו רק את רוחניות אלקותו יתברך; אשרי לו ואשרי חלקו.

ובשביל זה ספה, הינו תפלה בכח - הוא סגלה לבנים, ובשביל זה תקף אחרי סכות שמיני עצרת, שהנוקבא עוצרת וקולטת הטפה שלא תפיל (כמבאר בפרי-עץ-חיים בסופו, בכונות שמיני-עצרת). וזה בחינת "תסכני בבטן אמי", הינו בחינת ספה נעשה בחינת עבור וכו', גם ארץ-ישראל סגלה לבנים וכו' - כי עקר העצה למי שרוצה לזכות לבנים - הוא על ידי תפלה, הינו שירגיל את עצמו לבקש אותו יתברך על בנים וכו', וכן ארץ-ישראל היא סגלה גדולה על

בָּנִים. וְלִכֵּן אָנוּ מוֹצֵאִים בְּשִׁלְחַן-עֲרוּף, אֲשֶׁר מִי שָׁגַר עִם אִשְׁתּוֹ עֶשֶׂר שָׁנִים
בְּאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל וְלֹא זָכָה לְהַבְנֹת מִמֶּנָּה - יִכּוֹל לְגַרְשָׁהּ. וְכֵן אִם הוּא רוֹצֵה
לְעֹלֹת לְאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל וְהִיא אֵינָה רוֹצֵה - יִכּוֹל לְגַרְשָׁהּ. כִּי הַכַּח שֶׁל אֶרֶץ-
יִשְׂרָאֵל הוּא גְדוֹל. וְלִכֵּן אֶפְלוּ מִי שֶׁעֲדִין לֹא זָכָה לְהַבְנֹת - שְׂלֵא יִתְיַאֵשׁ כְּלָל,
וְכָל שָׂכֵן שְׂלֵא יִחְשַׁב, שְׂאֵם עֲבָרוּ כִּמָּה חֲדָשִׁים - כְּכַר צְרִידָה לְהַתְגַּרֵּשׁ, חֹס
וְשְׁלוֹם, כִּי בְּיָדָי יַעֲזֹר לוֹ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְהַעֲקָר הוּא רַק בְּזִכּוֹת הַתְּפִלָּה
וּבְזִכּוֹת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל; אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי הַזֹּכָה לָזֶה; אֲשֶׁרִי לוֹ וְאֲשֶׁרִי חֲלָקוֹ,
וְהַעֲקָר שִׁיזְכָּה לְקַדֵּשׁ וּלְטַהֵר אֶת דְּבוּרוֹ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִזְכָּה לְהִיּוֹת מְקַיֵּם תְּמִיד
רַק עִם חַיּוֹת אֱלֻקוֹתָיו וְתַבְרֵךְ; אֲשֶׁרִי לוֹ וְאֲשֶׁרִי חֲלָקוֹ.

מְלוּוֹה דְּמַלְכָּה, מוֹצֵאֵי-שֶׁבֶת-קַדְשׁ, פְּרִשְׁת חֲקַת, תִּשְׁמַח

מְאָמַר

סְמִיכַת גְּאֻלָּה לְתַפְלָה

בְּסֻעֵדַת מְלוּוֹה-מַלְכָּה, דְּבַר מוֹהֲרָא שׁ ז"ל דְּבוּרִים נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים, עַל פִּי דְּבָרֵי רַבְּנּוּ ז"ל,
בְּלִקְוֹשֵׁי מוֹהֲר"ן, חֲלַק ב' סִימָן קב; עֵינֵן שָׁם.

פְּתַח וְאָמַר מוֹהֲרָא שׁ ז"ל: מוֹהֲרַנ"ת ז"ל כּוֹתֵב, שֶׁפַּעַם אַחַת בָּא אֶל רַבְּנּוּ
ז"ל, וְרַבְּנּוּ ז"ל סָפַר לוֹ שֶׁהִיָּה אֶצְלוֹ רַב אֶחָד, וְאָמַר לוֹ תוֹרָה, וְלֹא גָלָה לוֹ
מֵה הֵיטָה הַתּוֹרָה שְׂאָמַר. וְאוֹמַר מוֹהֲרַנ"ת ז"ל, שֶׁשָּׁמַע מִדְּבָרֵי רַבְּנּוּ ז"ל,
שֶׁהַתּוֹרָה שְׂאָמַר, הֵיטָה מֵעַנִּין סְמִיכַת גְּאֻלָּה לְתַפְלָה, שְׂזֵה סוּד בַּעֲזוֹ רוּת. כִּי
בַּעֲזוֹ הוּא הַגּוֹאֵל, כְּמוֹ שְׂכָתוֹב: "כִּי גּוֹאֵל אֲנִכִּי". וּמִמֶּנּוּ יֵצֵא הַגּוֹאֵל. רוּת הִיא
הַתְּפִלָּה, כְּמוֹ שְׂאוּמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים: "לָמָּה נִקְרָא שְׂמָה רוּת? שְׂיֵצֵא
מִמֶּנָּה דוֹד, שֶׁהָרוּה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּשִׁירוֹת וְתִשְׁבַּחוֹת'.

והנה מוהרנ"ת אומר, שְׁעֲנִינְ סְמִיכַת הַגְּאֵלָה לַתְּפִלָּה הוּא, מִכִּיּוֹן שְׂאָדָם שְׂבָא לַהֲתַפְּלֵל אֱלֹהֵי יִתְבָּרֵךְ - הוּא שְׂבוּר, כִּי חוֹשֵׁב שְׂאָף פַּעַם לֹא עֲזָרוּ לוֹ, וְהוּא אִינוֹ שׁוֹה, וּמִי יִשְׁמַע אוֹתוֹ? וּמִי צָרִיךְ אוֹתוֹ בְּכֻלּוֹ? וְלִכֵּן סוֹמְכִים גְּאֵלָה לַתְּפִלָּה, הֵינּוּ שְׂהָאָדָם יִרְאֶה, שְׂבוּדָאֵי עֲזָר לוֹ כְּכֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כְּמָה וְכְמָה פְּעֻמִּים, וְכִמוֹ שְׂרוּאִים בְּחוּשׁ, שְׂהִיו אֲנָשִׁים, שְׂהִיו, רַחֲמָנָא לִיְצַלֵּן, בְּמַצְבִּים קָשִׁים, וּבְכָל אַפְן הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עֲזָר לָהֶם. וְכִשְׂאָדָם יוֹדַע שְׂכֹכֵר עֲזָרוּ לוֹ - יְכוּל לַהֲתַפְּלֵל וּמַתְחַזֵּק. וְזֶהוּ בַעַז וְרוֹת, הֵינּוּ סְמִיכַת גְּאֵלָה לַתְּפִלָּה, שְׂעַל-יְדֵי-זֶה דִּיקָא יְכוּל לַהֲתַפְּלֵל.

וְכֹתֵב מוהרנ"ת ז"ל עוֹד בְּתוֹרָה זוֹ שְׂשֻׁמַּע מֵאֶחָד שְׂשֻׁמַּע מִרְבֵּנוּ ז"ל שְׂכָל הַהֲשָׁגוֹת שְׂהוּא מְשִׁיג הוּא כְּלוּם כְּנֶגֶד דְּבוּר אֶחָד שְׂנִכְנַס בְּעוֹלָם כִּי מָה שְׂהוּא מְשִׁיג זֶה נִשְׂאָר אֲצִלוֹ אֲבָל מָה שְׂנִכְנַס בְּכֵן אָדָם הֵינּוּ שְׂהוּא יְכוּל לְזַכּוֹת עוֹד יְהוּדֵי זֶה יִקָּר.

וּפַעַם יִשֵּׁב רַבְּנוּ ז"ל, וְרָאָה שְׁנֵי אֲנָשִׁים שְׂהִיו יוֹשְׁבִים וְאוֹכְלִים מִצְּלַחַת אַחַת, וְכָל אֶחָד הִיָּה לוֹקַח מֵהַצֵּד שֶׁל חֲבֵרוֹ וְאוֹכֵל, וְאַחֲרֵי שְׂהִלְכוּ, אָמַר רַבְּנוּ ז"ל, שְׂכָף הוּא אֲצֵלָם בְּבֵית גַּם, הֵינּוּ שִׁישׁ שֵׁם חֲלִיפִין - מַעֲשֵׂה פְּלִשְׁתִּים, רַחֲמָנָא לִיְצַלֵּן. וּבִשְׁבִיל לְרִאוֹת כְּזֶה דְּבָר - בּוּדָאֵי צָרִיךְ לְהִיּוֹת אָדָם צָדִיק גְּדוֹל מְאֹד וְכוּ', כִּי הוּא דְּבָר שְׂבוּדָאֵי לֹא כָּל אֶחָד יְכוּל לְרִאוֹת, וְכִמוֹ שְׂרַבְּנוּ ז"ל פִּרְשׁ אֶת הַפְּסוּק: "יָד לַיָּד לֹא יִנְקָה", הֵינּוּ כִּשְׂאָדָם נוֹתֵן לוֹ אֶת הַיָּד - הוּא כְּכֹר יוֹדַע בְּדִיוֹק כָּל מָה שְׂעֵבֵר עַל הָאָדָם, וּמָה עֲשֵׂה? וְאֵלּוּ הֵן מִדְּרָגוֹת גְּדוּלוֹת שֶׁל זֶה הָעוֹלָם. וּמָה שְׂרַבְּנוּ ז"ל זְכָה בְּרוּחָנִיּוֹת - בְּזֶה אֵינּוּ לְנוֹ הַשְּׂגָה כָּלִל! וְאַף-עַל-פִּי-כֵן אָמַר רַבְּנוּ ז"ל, שְׂכָל זֶה הוּא כְּלוּם לְגַבֵּי אֵיזָה דְּבוּר שְׂהוּא יְכוּל לְהַכְנִיס לְעוֹלָם, כִּי אִם זֹכִים לְזַכּוֹת עוֹד יְהוּדֵי - זֶה הַדְּבָר הַגְּדוֹל בְּיֹתֵר! וּמָזָה גַּם יְכוּלִים לְרִאוֹת אֶת הַזְּכוֹת הַגְּדוּלָה. כִּי רַבְּנוּ ז"ל רָצָה שְׂיִקְחוּ אֶת הַדְּבוּרִים שֶׁלוֹ וְיִלְכוּ לְגַלוֹת אוֹתָם לְעוֹד יְהוּדֵי וְלַהַכְנִיס בּוֹ אֲמוּנָה, וְיִוָּכְלוּ לְחַזֵּק עוֹד יְהוּדִים, אֲשֶׁר זֶה הִיָּה אֲצֵל רַבְּנוּ ז"ל הַדְּבָר הַכִּי גְבוּהָ, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר שְׂנִזְכָּה לְקַיֵּם אֶת כָּל זֶה; אֲמֵן כֵּן יְהִי רַצוֹן.